

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XXVIII. ZATURDAG den 6den JUNY 1840. N. 23.

Oproeping van buitenlandsche Crediteuren.

DE ondergeteekende Testamentair Executeur in den Boedel en de nalatenschap van wylen den Heer G. F. LENZ, alhier gewoond en op den 9 Maart 1835 overleden, roept hierby nogmaals en voor het laatst op allen en eenen iegelyken, zoo in Europa als elders woonachtig, die vermeenen mogten eenige actie of pretentie tegen den gemelden boedel te hebben, ten einde dezelve hunne actie of pretentie uiterlyk binnen den tyd van één jaar, na dato dezes, aan hem Testamentair Executeur op en aantegeven; zullende, na het expireren van dezen bepaalden tyd, zonder eenig verder uitstel, denzelven boedel finaal worden geliquideerd, en gevolgelyk op alle daarna inkomende pretentien geen regard worden geslagen.

Curaçao den 29 Mei 1840.
G. W. HELLMUND.

Summons to all non resident Creditors.

THE undersigned Executor of the Estate of the late G. F. LENZ Esq. resident of this place, who died on the 9th March 1835, summons again and for the last time all persons residing in Europe or elsewhere, who may conceive or pretend to have any claim or demand against said Estate, in order that such claim or demand be presented to the aforesaid Executor on or before one year from the date hereof; as at the expiration of that time, the Estate will be finally liquidated, and no claim whatsoever will thereafter be admitted.

Curaçao, 29th May 1840.
G. W. HELLMUND.

AMSTERDAM, 24 *Feb.* Uit de dagbladen van de Kaap de Goede Hoop, gaande tot den 25 December ll., vernemen wy, dat de Hollandsche boeren te Port-Natal, op het aanbod van den bevelhebber der Engelsche troepen in het naburig kamp, om hunne wapenen terug te geven, onder voorwaarde, dat zy beloven zullen die niet anders dan tot zelfverdediging tegen de inboorlingen te gebruiken, stelling geweigerd hebben, zoodanige belofte te doen. Zy hebben voorts hunne verontwaardiging te kennen gegeven over het plan, om eene andere Engelsche kolonie op het grondgebied van Port-Natal op te rigten; en stellig verklaard, dat zy geenen kolonist in hunne nabyheid zullen dulden, die zich niet aan hun bestuur onderwerpt.

— In het Eng. weekblad het *Athenaeum* van den 15 Febr., vindt men belangryke wenken omtrent de mogelykheid van groote veranderingen in de zon en het zonlicht, gegeven door sir John Herschel, in de vergadering van de *Astronomical Society*, den 10 January ll. gehouden, ter gelegenheid van zyne mededeelingen aan die maatschappy, betrffende de aanmerkelyke veranderingen, door hem waargenomen, in de voornaamste ster van het sterrebeeld Orion (*u* Orions), welke ster sedert den 26 Nov. 1839 is gaan verminderen, en den 8 January ll. reeds de helft in grootte en licht verloren had.

Uit Berlyn schryft men: Met onze kerkelyke aangelegenheden is het weder minder rustig. De aartsbisschop Dunin blyft voortdurend ontoegefelyk; intusschen nadert het Paaschfeest en in Posen verheffen zich van alle kanten stemmen, die de in vryheid stelling van den aartsbisschop vóór dien tyd verlangen. De regering zou gaarne daaraan hebben toegegeven, wanneer de aartsbisschop zich slechts eenigermate buigzaam had betoond, doch daar zulks het geval niet is, kan de regering in dezen niets ten zynen voordeele doen.

WEENEN, 10 *Maart.* Ik kan thans, van geloofwaardige berigten, de verzekering geven, dat het huwelyk van den Grootvorst Troonopvolger van Rusland met de prinses Sophie Marie, dochter van den Groothertog van Hessen-Darmstadt, eerst in het jaar 1841 en wel te Petersburg zal voltrokken worden. Intusschen zal de Grootvorst, gelyk bekend is, in dit voorjaar een bezoek in Darmstad afleggen, en tot dat einde Petersburg terstond na de Grieksche Paschen verlaten. Voor het uitstel der huwelyksvoltrekking schynt geene andere beweegreden, dan alleen de nog zoo zeer jeugdige leeftyd der vorstelyke bruid te bestaan.

LONDEN, 29 *Maart.* In het Lagerhuis is een verzoekschrift uit Bath ingekomen, waarin de oorlog met China als onregtvaardig wordt beschouwd. Sir J. Graham heeft eene motie omtrent het geschil met China aangekondigd, tegen den 2 April.— Lord Palmerston heeft, terzelfder zake, gezegd, dat by hem geenerlei vertoogen van Amerikaansche kooplieden tegen de blokkade van kapitein Elliot zyn ontvangen.— In antwoord op eenige aanmerkingen van den Heer Smith, heeft Lord John Russel gezegd, dat de bedoelingen, waarmede de uitrustingen tegen China plaats hadden, hierop neder kwamen: "om voldoening te erlangen voor de aanrandingen van en beleedigingen tegen Britsche onderdanen door Chinesche overheden gepleegd; om voor den Britschen handel op China schadeloosstelling te bekomen voor de verliezen, welke dezelve had geleden, en dien handel veiligheid te verschaffen, daar dezelve bedreigd was geworden; en, eindelyk, om een voldoenden waarborg te verkrygen voor de veiligheid van personen en eigendommen van Britsche onderdanen, die met China handel dryven, en in het algemeen ter bevordering en bescherming van handels-verkeer."

LONDEN, 14 *Maart.* Dezer dagen is alhier eene groote byeenkomst van aandeelhouders in de onderneming van den Tunnel onder den Theems gehouden geworden. Een rapport werd over den arbeid gelezen, die na voor vyftien jaren te zyn begonnen thans zyn einde begint te naderen. De voor de onderneming gedane uitgaven hebben tot heden bedragen 363,000 ponden sterling (*f* 4,356,000). De bestuurders waren thans in onderhandeling over den aankoop van terrein om er de afdaling naar den Tunnel voor de voetgangers in te rigten. In 1838 hebben 23,000 personen den Tunnel bezocht, in het vorig jaar 34,000. In 1836 is men 117 voeten met het doorgraven en het daarstellen van den gang gevorderd; in 1837, 28 voeten; in 1838, 80; in 1839, 194; en sedert 1 January jl. 76 voeten. Men berekent dat er nog wel 500,000 p. st. zullen benoodigd zyn voor de geheele voltooijing van den Tunnel.

LONDEN, 18 *Feb.* Onlangs hebben zich twee heeren by den hertog van Wellington vervoegd, en hem te kennen gegeven, dat zy, als executeuren-testamentair van een' hunner vrienden, een man van zonderlinge denkbeelden, in last hadden een legaat van vyfhonderd ponden sterling uit te keeren aan den dappersten man van het Engelsche leger, en geloofden, door aan den hertog die som ter hand te stellen, getrouwelyk aan de mening van den testateur te voldoen. De hertog bedankte hen voor de eer, die zy hem bewezen, maar weigerde de som aan te nemen, zeggende, dat in de Britsche armee menig man gevonden werd, die zoo dapper was als hy zelf; hy liet zich echter eindelyk, op aanhouden der executeuren, welgevallen, om, na eenig beraad, den man aan te wyzen, aan wien hy begreep, dat het legaat toebehoorde, en werkelyk noemde hy als zoodanig den generaalmajoor sir James Macdonell, die in den slag van waterloo in de hoeve van Houguemont het bevel voerde, en met eene oud ridderlyke dapperheid en een' gezegenden uitslag dien belangryken post verdedigd had. De executeuren vervoegden zich nu met de aanbeveling van den hertog tot den generaal, die zich zeer gevoelig betoonde over dit blyk van goedkeuring van zynen grooten veldheer, doch verklaarde het legaat te zullen deelen met den segeant-majoor van de Coldstreamgards, fraser, als hebbende deze, op het oogenblik, dat de Franschen met zoo veel geweld op de prachthoeve inliepen, dat de poort open sprong, hem bygestaan om de deuren daarvan op den vyand weder te sluiten, hetwelk aan beide door eene buitengewone inspanning van ligchaamskrachten gelukt was, en waardoor het lot van Houguemont beslist was geworden.

— Tot nadere beproeving van de veronderstellingen, door eenige Fransche geleerden aangenomen, dat namelyk de positieve electriciteit de ligchamen zwaarder, en de negatieve ligter maakt, heeft men hier onlangs in de Electrische maatschappy voorgeslagen, aan eenen goeden *timekeeper* eenen slinger te maken, bestaande in eene groote glazenbuis, welke men opvult met glazen schyven, die tot op eenen kleinen afstand van den rand, met bladtin bekleed zyn, en welke alle aan dezelfde zyde dan eens positief dan eens negatief geëlectriseerd zynde, zoo de veronderstelling waar is, eene verplaatsing van het gemeenschappelyk zwaartepunt moeten daarstellen; welke verplaatsing door het verschil van het aantal slingeringen in denzelfden tyd blykbaar moet worden.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 Juny 1840.

ALZOO het Gouvernement dezer kolonie aan de landsslavin ROSA, oud 48 jaren, dochter van JOSEPHA, zal verleenen *Brieven van Manumissie*, zoo is het, dat de HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber, goedgevonden heeft zulks algemeen bekend te maken, en een iegelyk, die eenig regt of pretentie op de gemelde slavin mogt sustineren, op te roepen om, binnen den tyd van *drie weken*, na dat deze bekendmaking voor het eerst in de openbare dagbladen zal zyn geplaatst geweest, van hun vermeend regt of pretentie ter Koloniale Secretary dezes eilands aanteekening te doen; zullende na verloop van dien tyd, de vereischte Brieven van Manumissie verleend worden.

De 1e. Commis, belast met de functien van Kolonialen Secretaris,
H. KIKKERT.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 5 Juny 1840.

NAMENS den HoogEd. Gestr. Heer Gezaghebber dezer kolonie wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 13 dezer als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 20¼ Oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op pœne als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De 1e. Commis, belast met de functien van Koloniale Secretaris,
H. KIKKERT.

☞ DE geannonceerde Brieven-zakken van Suriname, St. Eustatius en St. Martin zullen gesloten worden op Maandag den 8 dezer, des namiddags te twee ure.

Curaçao den 5 Juny 1840.
De Commis, belast met de Post-direcite,
C. GORSIRA.

Curaçao den 5 Juny 1840.

DE ondergeteekende, namens het Collegie der Wees- onbeheerde en desolate boedel kamer alhier, in kwaliteit als speciale gemagtigde van JAN HENDRIK BRONSWINKEL, zal op Maandag, den 15 dezer, by publieke opveiling vóór het Weeskamers gebouw doen verkoopen:

EEN HUIS en ERVE, staande en gelegen in de Willemstad, in de 1ste Wyk onder No. 1.

De Weesmeester,
G. VOS Jz.

Publieke Verkooping.

DE ondergeteekenden, Ouderlingen en Administrateuren van de Armen en Kerken kas der Protestantsche Gemeente alhier, zullen op Maandag, den 15 dezer, by publieke opveiling vóór het Weeskamer's gebouw doen verkoopen:

VYF HUIZEN, staande en gelegen in de Willemstad, in de 2de en 3de Wyk onder Nos. 130, 131, 170, 187 en 202.

Curaçao den 5 Juny 1840.
A. DE VEER.
A. W. NEUMAN.

Publieke Verkooping.

OP Maandag, den 15 dezer, zal de ondergeteekende by publieke opveiling vóór het Weeskamers gebouw doen verkoopen:

EEN HUIS in de Willemstad, Breede Straat, No. 75.

Een do. op Pietermaai, 3de Wyk No. 180.

De koopkondities kunnen vernomen worden by haren zoon den Heer M. FROIS of ter Weeskamer.

Curaçao den 5 Juny 1840.
Dew. MOSES FROIS.

CURAÇAO.

SCHYNGESTALTEN DER MAAN.
JUNY 1840.

E. K. Zaturdag den 6 te 8 u. 40 m. 's avonds.
V. M. Zondag den 14 te 10 u. 13 m. 's avonds.
L. K. Maandag den 22 te 6 u. 55 m. 's avonds.
N. M. Maandag den 29 te 9 u. 22 m. 's morgens.

De engelsche dagbladen vermelden, dat het nieuwe budjet, hetwelk aan de Nederlandsche Staten Generaal voorgelegd is, slechts eene vermindering van *f* 151,000 bevat, in vergelyking van het voorgaande, waarom men verwacht, dat hetzelve insgelyks zal verworpen worden.

By gelegenheid dat het fransche ministerie in de kamer der gedeputeerden een voorstel deed van een dotatie van 500,000 franken aan den Hertog van Nemours, maakten sommige dagbladen de opmerking: dat de koning van Frankryk dagelyks te verteren heeft eene som van 58,578 franken, en dat bygevolg deze dotatie het honderd zestiende gedeelte van dit inkomen zoude zyn.

Louis Philippe is de rykste vorst uit de christenheid en die naar evenredigheid de minste vertering maakt. Beter zoude het daarom zyn, dat de koning uit zyne eigene beurs eene dotatie aan zyne kinderen maakte, als het volk met meerdere lasten te bezwaren. Het Parlement in Engeland heeft wel is waar aan Prins Albert 30,000 ponden sterling toegestaan, doch deze vorst heeft geene ryke erfenis van zynen vader te verwachten en moet meten met de engelsche grooten, welke hunne landeryen by verscheidene vierkante mylen rekenen, hunne paleizen by tientallen en hunne jaarlyksche inkomsten by millioenen. Deze prins, minder figuur makende dan deze engelsche grooten, zou in de oogen des volks in waarde dalen.

Gemelde dagbladen maken verder de opmerking: dat de keizer van Rusland en die van Oostenryk en de koning van Pruissen hunne zonen en dochters geene appanage uit 'sryks schatkist geven; doch hiertegen hebben andere dagbladen aangemerkt; dat deze vorsten 'sryks schatkist als hun eigendom aanmerken en uit dezelve nemen wat zy goedvinden, waarover zy aan niemand verantwoording verschuldigd zyn.

Vele fransche dagbladen leggen hunne ontevredenheid aan den dag wegens het vertrek van den Hertog van Orleans naar Algerie. Indien deze kroonprins eens het ongeluk mogte hebben om in de handen der Arabieren te vallen, zal de koning genoodzaakt zyn het gansche grondgebied van Algerie aan de Arabieren terug te geven, ter vrykooping van zynen zoon.

De Maarschalk Vallée, welke orders had om den veldtogt in Algerie tegen den Emir niet te openen, alvorens de beide zonen des konings zouden aangekomen zyn, is echter met het leger op marsch gegaan, daar anders het gunstige jaargetyde te veel zou verloopen. Het is den minister Thiers zeer onaangenaam geweest te moeten toestaan, dat de beide koninklyke prinsen zich by het leger vervoegden; de terugtogt van Constantine in 1836 heeft geleerd, welk een nadeel de tegenwoordigheid van den kroonprins in het leger heeft veroorzaakt; doch daar het vorige ministerie reeds het verlof aan de beide prinsen had gegeven, zoo kon Thiers dit verlof niet terug nemen.

Er is een voornaam schilder naar Algerie vertrokken met oogmerk om de redoute optenemen, waar 123 Franschen, gedurende eenigen tyd de gansche magt van den Emir hebben afgeweerd. Hiervan zal een schilderstuk op doek gemaakt worden, dat gevoegd zal worden by de verzameling van andere schilderstukken, verbeeldende tafereelen van fransche dapperheid.

Volgens de londensche berigten van den 15 April was de oorlog tusschen Frankryk en Marokka nog niet begonnen, Er was een korps Marokkanen de grenzen tusschen Marokka en Algerie genaderd, doch deSultan van Marokka had te kennen doen geven, dat dit korps slechts een observatie korps was ter bewaring der onzydigheid van zyn grondgebied. Er is geen staat hoegenaamd op zyne woorden te maken. Dit althans is zeker, dat al het krygstuig, hetwelke de Emir bezit, hem toegevoerd is uit de Marokkaansche haven Tanger. Voor Frankryk is het beter in oorlog met den Sultan te zyn, dan een valsche vriend in hem te hebben: in het eerste geval zou Frankryk bezit kunnen nemen van Tanger en andere Marokkaansche zeehavens, en dan zal hierdoor de invoer van krygstuig naar het binnenland belet worden. Ook was de gezindheid der Marokkanen zeer vyandelyk jegens den franschen Consuls en de fransche kooplieden in hunne zeesteden; deze hadden beledigingen en zelfs mishandelingen moeten ondergaan.

Alle berigten uit Spanje komen overeen, dat Cabrera werkelyk Arragon heeft verlaten, met eenige ruiters de Ebro is overgetrokken, te Berga de junta heeft afgezet en het bevel over de Carlisten in Catalonien op zich heeft genomen. In Arragon kon hy toch niets meer uitvoeren, hier bevond zich het leger van Espartero. Zyn doel is derhalve om in Catalonien eene afwending te maken ten gunste van zyn aangevallen gebied in Arragon, en ook, om als de nood dringend is, eene schuilplaats in Frankryk te kunnen vinden. Misschien was het een met Don Carlos in het geheim beraamd plan, met hetwelk in verband stond de opstand in Navarre, welken de carlistische uitgewekene officieren poogden te hernieuwen; doch ongelukkig voor hen is de gendarmerie thans onder het ministerie van Thiers waakzamer ten opzigte derCarlisten, dan dezelve onder Molé was. De meeste Carlisten zyn gearresteerd geworden alvorens de grenzen overtetrekken.

De krygsmagt der nieuwe republiek van Rio Grande is door de Mexicanen geslagen geworden. Deze laatste hadden eene groote overmagt. Het gouvernement vanTexas deed niet staatkundig deszelfs nieuwe bondgenoten niet te hulp te komen, want als Rio Grande bezwykt dan staat Texas zelve aan een nieuwen inval bloot.

In de *Liberal* vinden wy den staat der geldleningen door de Engelschen aan de Spaansch Amerikaansche republieken gedaan, loopende tot Mei 1839.

Het gezamenlyke kapitaal is	£ 17,405,970.
Achterstallige intressen . . .	„ 10,626,572.
Totaal	£ 28,032,542.

Als deze staten voortgaan de intressen onbetaald te laten, dan zullen deze weldra eene som uitmaken even groot als het kapitaal is.

Eenige ingezetenen van de provintie Guayana hebben klagten ingezonden aan de kamer der gedeputeerden te Caracas over de boeten, welke de gouverneur dezer provintie, de Generaal F. Herez, hen had doen betalen, om dat zy op de zon- en feestdagen hunne winkels hadden geopend. Zy beschouwen het sluiten van winkels op zon- en feestdagen als een inbreuk op hunne regten en vryheden, als in stryd tegen de godsdienstige verdraagzaamheid. Deze kamer verklaarde op den 2 Mei ll., dat er grond bestond om den Generaal Herez in regten te betrekken.

Terwyl het Congres staat te beslissen of de gezagvoerders al of niet het vermogen hebben om winkels en werkplaatsen op zon- en feestdagen te sluiten, plaatsen de dagbladen de redevoering door Dupin in de fransche kamer gehouden, aangaande het voorstel, dat aldaar gedaan was om de wet van 1814 afteschaffen, welke straffen daar-

stelt op den arbeid op zon- en feestdagen. Deze redevoering komt hierop neder: dat de staking van den arbeid op den Sabbat vrywillig moet wezen en door geene burgerlyke wet kan bevolen worden.

Gelyk ons mondelings is verhaald, houden vele kooplieden in de handelplaatsen van Venezuela hunne winkels des Zondags open tot het uur van het ontbyt, als wanneer dezelven gesloten worden.

In een decreet van den president der republick van Venezuela van den 27 April 1840, wordt bepaald, dat de pastoors der onderscheidene kersspelen aan de juntas van manumissie zullen mededeelen een register van de gemanumiteerden, die gedoopt zyn sedert de afkondiging der manumissie wet van July 1821; dat deze juntas zullen sorgen, dat de meesters van gemanumiteerden dezelven terstond, na dat zy den ouderdom van 18 jaren zullen bereikt hebben, zullen aanbieden, waarna de juntas zullen voorzien, dat dezelven bestemd worden tot de leerlingschap, tot industriele bezigheden, of tot den akkerbouw, volgens hunnen aanleg of de levenswyze, waaraan zy gewend zyn; wel opgeleid wordende, zullen de gemanumiteerden eens nuttige leden der maatschappy zyn; verwaarloosd wordende, zullen zy dezelve eerder tot overlast verstrekken.

Uit de Couranten van Venezuela zien wy verder, dat het Congres den kolonel Codazzi de gevraagde geldlening heeft toegestaan ter bestryding der kosten, welke het uitgeven van zyn werk vereischt. Gemelde kolonel is ten dien einde naar Frankryk vertrokken. Het getal der inteekenaren op zyn ontworpen werk was reeds tot 1226 geklommen.

De bulle, waarin de kerkelyke feestdagen verminderd worden, was doorgegaan. De jaarlyksche feestdagen worden hier terug gebragt tot een getal van dertien, behalve de Zondagen. Dit getal verschilt dan niet veel van dat der Protestanten, welke vieren den Nieuwjaarsdag, den Goeden Vrydag, twee Paaschdagen, den Hemelvaarts dag, twee Pinksterdagen en twee Kersdagen.

Het Congres heeft deszelfs gewone zittingen op den 8 Mei gesloten.

De spaansche regering heeft de inkomende regten op de cacao, die uit Venezuela in Spanje onder nationale vlag wordt ingevoerd, met een derde verhoogt. Deze maatregel dient om de handelaars van Porto Rico te bevoordeelen, doch is nadeelig zoo wel voor den venezolaanschen voortbrenger als voor den spaanschen verbruiker.

Aangaande de Daguerrotype is er eene nieuwe en zeer belangryke uitvinding gedaan. Het is den Heer Donné gelukt om een invretend zuur daartestellen, dat over de zilveren plaat, welke aan de inwerking van het licht is blootgesteld geweest, uitgestort zynde, meer of min invreet op de plaatsen, waar sterker of zwakker licht is gevallen. Deze aldus bewerkte plaat heeft het voorkomen van eene met sterk water gegraveerde plaat, doch daar het licht hier als graveur heeft gediend, zyn de tinten op de plaat even fyn als in de natuur zelve. Deze zilveren platen kunnen nu dienen om op papier afdrukkingen te maken, even zoo als andere gravuur platen, doch met eene onbedenkelyke volkomenheid.

Eenige dezer platen zyn den akademie van wetenschappen te Parys voorgesteld geworden, welke derzelver groote zuiverheid en de graduatie der tinten heeft bewonderd.

Zoowel de afbeeldingen door dezen nieuwen lichtteekenaar afgedrukt als die, welke met kwik op het zilver zyn daargesteld, zullen eene hooge volkomenheid aan de teeken- en schilderkunde geven, daar zy tot modellen voor den teekenaar kunnen dienen, die de natuur zelve hun heeft voorgeteekend.

Parys, 13 *Maart*. De voorgedragene suiker-wet vindt nog al tegenspraak; inzonderheid wat betreft de schadevergoeding van 40 millioenen. Het belang van de schatkist vereischt zeker, dat er maatregelen worden genomen, om de opbrengst van de belasting der suiker te verbeteren, maar men vindt lieden, die beweren, dat men dat doel kan bereiken, zonder het ryk met de voorgestelde schadevergoeding te bezwaren, en zonder, met zoo vele kosten, eenen tak van binnenlandsche nyverheid te vernietigen, welke nog weinige jaren geleden, ook niet zonder opoffering, zoo zeer is aangemoedigd geworden;—te weten, door de belasting van de koloniale suiker op de vorige hoogte te brengen, en ook de belasting van de beetsuiker in gelyke mate te verhoogen, maar zoodanig, dat van de koloniale steeds een hooger regt werd betaald. Intusschen heeft een beroemde scheikundige, de heer Peligot, meenen te ontdekken, dat het koloniale suikerriet nog veel meer suikerstof bevat, dan de kolonisten, met hunne onvolkomene werktuigen en behandeling, daaruit hebben weten te trekken. Dezer dagen is dienaangaande in de Fransche academie een gunstig rapport uitgebragt, en indien de door den heer Peligot gegevene wenken in de koloniën in de daad met vrucht te werk kunnen worden gesteld, zal wel de binnenlandsche suiker-fabrikatie onherstelbaar verloren zyn.

Frankfort, 16 *Maart*. Uit Berlyn wordt van het midden van de vorige maand geschreven:

Een buitengewoon belangryk natuurverschynsel, dat mogelyk ryk in gevolgen kan zyn, is de veranderde rigting naar de zee, die sedert eenige weken eene groote Europesche rivier, de Weichsel genomen heeft. De Weichsel is plotselyk by Dantzig weggebleven en heeft zich eenen naderen, geschikteren weg naar de Oost-zee gebaand. Ysgangen, die echter in vroegere jaren reeds veel zwaarder waren geweest, hebben in dezen winter eene omkeering te weeg gebragt, welke om zoo te spreken eene aanduiding van de natuur schynt, dat de Weichsel aan de zyde van het Oosten op zyne hoede moet zyn, want terwyl zy naar deze zyde met kracht doorbrak, zich een nieuw bed vormende, heeft zy aan den eenen kant met den Weichselarm, die in het Frische Haff uitstroomt, en aan den anderen kant met zyne eigene vroegere bedding, waardoor thans alleen het riviertje de Mottlau stroomt, twee eilanden gevormd, die als het ware gemaakt schynen om de riviermonden by eene verdediging onwinbaar te maken. Dantzig daarentegen hetwelk den Weichsel verloren heeft, die nu twee mylen zywaarts in de zee uitstroomt mist daarom toch zyne voordeelen als havenstad niet, want de Mottlau vloeit nog even als te voren door de stad in de zee en onderhoudt de gemeenschap der laatstgenoemde met den Weichsel, indien namelyk thans niet noodzakelyk wordt het aanleggen van een kanaal, om in het drooge jaargetyde, het gebrek aan vaarwater voor te komen. De stad zelve schynt met de wonderbare afwyking van den Weichsel niet ontevreden, want dikwyls trad deze rivier buiten hare oevers en rigtte by hare opzwellingen, of wanneer zy met een geweldigen ysgang van het Karpatisch gebergte afstroomde, aanzienlyke schaden aan. Al de gevolgen die deze gebeurtenis voor de stad en haren handel kan hebben, zyn intusschen op dit oogenblik nog niet te overzien. De nieuw ontstane, in het Frische Haff uitkomende nieuwe arm van den Weichsel, met deszelfs breede monding moet overigens volkomen bevaarbaar en zoo gunstig gelegen zyn, dat daardoor een, verscheidene jaren geleden, door een bekenden waterbouwkundige ontworpen plan, tot verkorting van den loop van den Weichsel, waarvan de ten uitvoer legging meer dan twee millioenen Thalers zoude gekost hebben, nu van zelve en wel zonder eenige kosten tot stand gekomen is.

Het *Nordlicht* behelst het volgende artikel uit Berlyn:

"Sinds eenigen tyd nemen moorden en gewelddadigheden, zelfmoorden en andere wandaden te Berlyn op eene schrikbarende wyze toe; in dit heilloos opzigt kan Berlyn reeds met Parys wedyveren, ja, naar verhouding het overtreffen. De zedeloosheid der lage volksklasse schynt te Berlyn nog erger, ofschoon zy by ontstentenis van openbare vryheid van spreken en regtspleging minder aan den dag wordt gebragt. Het is voornamelyk, by toenemende weelde, de stygende nooddruftigheid die de oorzaak is dezer demoralisatie te Berlyn; hierby komt het overmatig gebruik van bedwelmende sterke dranken, en de omstandigheid dat het aan grootsche nationale instellingen ontbreekt, waaraan en door welke het volk zich zou kunnen verheffen. De zedeloosheid, gepaard met honger en kwaadaardig vernuft, dat al het heilige en ernstige bespot, gaat haren stillen en gluipenden maar zekeren weg, en ondermynt den eenen zuil der burgerlyke welvaart na den anderen. Vermogende adel en ryke particulieren komen over het algemeen weinig naar Berlyn, ook zyn de provincien arm, daarentegen zuigt de hoofdstad alles op wat in de provincie verarmd en tot den bedelzak gebragt is. Ieder arbeider wil meester worden, neemt een patent en eene vrouw, teelt kinderen, werkt op borg en op—ellende en honger. Het wordt tyd om op middelen bedacht te zyn die in het groot de demoralisatie tegengaan. Eenigen tyd geleden, gebeurde het dat een geheel huisgezin, man, vrouw en kinderen, in hunne armoedige kamer doodvroren, omdat zy geen bedden hadden, geen vuur in den haard was, geen ruit in het venster; een andermaal vond men man en vrouw verhongerd op een misthoop, doch de brandewyn-flesch lag als troosteres en onafscheidelyke gezellin tusschen beiden; thans hoort en leest men dat eene moeder en dochter, beangstigd door eenen huisheer en eenen commissaris van policie, zich aan elkander bonden, en, om den nood te ontsnappen, zich verdronken. En nog veel meer gruwelyks is in de laatste dagen hier voorgevallen en bekend geworden."

Den 29sten February jl. stierf te Ichtershausen by Gotha, graaf Hendrik XLIX, uit de jongere linie van *Reusz Köstritz*; hy was 81 jaar en ongehuwd; zoodat deze linie met hem is uitgestorven. De Reuszenaars betreuren dit zeer, zy herinneren zich de tyden niet, waarin men geen Graaf Hendrik had, en meenen, dat als er dan toch reeds 49 geweest waren, er ook wel een 50ste had kunnen komen. Ook liep er in de Reuszische staten eene oude sage volgens welke de oorspronkelyke landsvader, Hendrik I, aan zyne getrouwe landskinderen, eene constitutie zou hebben beloofd, die Europa's bewondering moest wegdragen. De Reuzenaars wachtteden dezelve voortdurend, en dachten steeds: doet Hendrik I het niet, dan zal Hendrik II het wel doen, en zoo vervolgens. Deze oude hoop is dan ook nu met Hendrik XLIX ten grave gedaald.

Uittreksel uit een Rapport aan den Hoog Edel Gestrengen Heer Gezaghebber dezer kolonie, gedaan door den Heer 2de Luitenant Adjudant E. J. SLENGARDE, *van Barbados, onder dagteekening van den* 31 *Maart* 1840.

"De gronden voor de Aloë cultuur bestemd, ofschoon dezelven niet dezelfde bemesting en bewerking vereisschen als die voor de suikerriet, behooren echter met de sjap zoo diep omgeslagen en los gemaakt te worden, als maar eenigzins mogelyk is. Vervolgens worden de gronden in bedden verdeeld ter breedte van 6 à 8 voeten, op welke bedden de Aloë in ryen van één voet afstands zes duimen van elkander geplant wordt. Dit is de meest gebruikelyke wyze. Men zoude, by het zien van eene zoodanige beplanting en wetende welk eene uitgebreidheid deze plant by ontwikkeling soms verkrygt, veronderstellen, dat de Aloë alhier al te digt by elkander geplant wordt; dit is evenwel geenzins het geval: want behalve dat de pachter van zyne kleine bezitting door deze œconomische beplanting het meest mogelyke voordeel trekt, zoo wordt het spoedig uitbotten van het onkruid door de ineengroeijing der planten verhinderd. Daarby verkrygt de Aloë door de jaarlyksche inoogsting nimmer eene groote uitgebreidheid, terwyl bovendien de spruiten of zuigers steeds afgenomen worden.

"Er worden evenwel ook andere wyzen van beplanting op dit eiland aangetroffen, welke bereids door den heer Bouricius in ZEds. rapport, van 9 April 1837, aan het gouvernement van Curaçao, beschreven zyn. Wanneer de Aloë met eene andere dan de hierboven beschrevene tusschen ruimte geplant wordt, dan geschiedt zulks met het doel om *gourds* of tuingewassen er tusschen te planten; en zulks heeft hier plaats, wanneer de pachter over meer dan een akker gronds kan beschikken.

"De Aloë wordt van de maand Maart af tot in July geplant en wel van zuigers, tot verkryging van welke een gedeelte van de planten op een oud veld wordt bestemd, doordien de Aloë hier niet anders dan in eenen gecultiveerden staat wordt aangetroffen. Eenmaal geplant zynde wordt dezelve bestendig schoon gehouden. Hiervan hangt het voordeel van de Aloë cultuur af.

Nooit of zelden wordt de Aloë in het eerste jaar van derzelver planting afgesneden: men beschouwt de plant als nog niet genoegzaam ryp. Het tweede jaar na de planting begint de eerste inoogsting en vervolgens tot dat de plant tien, twaalf en meerdere jaren bereikt heeft, al naar gelang van de wyze van bebouwing. De afsnyding der bladeren, waarmede in het laatst der maand Maart een begin gemaakt wordt en welke tot laat in Juny voortduurt, geschiedt met zeer veel omzigtigheid, ten einde verlies van sap voortekomen. De grootste opbrengst van een Aloë veld wordt verkregen nadat de planten den ouderdom van vier jaren hebben bereikt, als wanneer een akker van 400 tot 600 ponden Aloë in *gourds* kan opleveren.

"De wyze hoedanig de Aloë afgesneden wordt en de gereedschappen, welke by de inzameling van het sap te Barbados gebezigd worden, zyn bereids door den Heer Bouricius in het hierboven gemeld rapport beschreven.

"Behalve groote zuiverhouding van onkruid, vordert het geplantte Aloë veld bestendig aangevuld te worden. Vooral dienen zoodanige planten door anderen vervangen te worden, welke by aanraking of optrekking der bladeren, dezelven verliezen. Dit ontstaat door eene soort van verrotting, welke zich in den stoel plaatst en besmettelyk is voor de naast by gelegene planten. Men kent dezen ziekelyken toestand der planten, welke altyd een gevolg is van veel regen, aan de leverachtige kleur, welke de plant, zelfs in den regentyd, wanneer de overige planten groen zyn, blyft behouden. Dit is de eenige ziekte, waaraan de Aloë onderhevig is; doch welke ziekte zeer vernielend is, en waardoor te Barbados geheele velden vernield en anderen verlaten zyn geworden. Somtyds herstellen de planten van deze ziekte, wanneer dezelven uitgehaald en acht à veertien dagen op het veld in de zon te droogen gelegd worden.

In de maand Maart, by het invallen van de droogte, beginnen de planten het levendige groen harer kleur te verliezen. By veel al de meeste wordt de kleur donker, anderen krygen eene leverachtige kleur en anderen weder stippen. Deze en de bloeityd zyn de kenteekens van den oogsttyd.— De tot afsnyding ongeschikte planten, welke door de verrotting zyn aangetast, hebben in dit tydstip eene ligt stroogeele kleur en zyn gemakkelyk van de anderen te onderscheiden.

"Hoezeer het sap van de Aloë soms tot 3 à 4 weken zonder bederf kan bewaard worden, zoo is echter de kwaliteit van de Aloë na de koking altoos beter, wanneer de tydruimte der inzameling van het sap drie dagen niet te boven gaat. Het Aloësap van verschillenden ouderdom en van verscheidene akkers wordt onder een gemengd, zonder dat zulks aan de kwaliteit eenig nadeel doet.

"Het koken gaat zeer eenvoudig. De ketel houdt gewoonlyk van 60 tot 80 galons.* Deze hoeveelheid sap door een wel onderhouden vuur, gewoonlyk van maisstokken, (want hout vindt men er niet of men mag geen hout op dit eiland sprokkelen, en bagas of uitgeperste suikerriet is te groote rykdom voor de suikerplantagien) steeds hevig aan de kook gehouden, vermindert of verkookt allengskens naarmate de uitdamping plaats heeft; gedurende twee derde gedeelte van den kooktyd wordt het sap byna geheel aan zich zelve overgelaten; voor dat het sap eenige lyvigheid verkrygt, moet het vuil worden afgeschuimd, hetgeen anders moeijelyk zoude zyn, wanneer de koking ver gevorderd is; wanneer het sap eenige lyvigheid heeft verkregen, dan begint eerst de grootste bemoeijing van den Aloëkoker; de koking sterker geworden zynde, bruischt het sap schuimend tegen den rand des ketels op, wanneer hy het overstorten moet voorkomen door het sap met den potlepel omteroeren; onophoudelyk wordt het vuil afgeschuimd; een tweede potlepel ligt bestendig midden op den bodem van den ketel, waarin het vuil, dat niet boven opkomt, bezinkt; en terwyl de Aloëkoker dezen lepel nu en dan vol met sap uithaalt, laat hy het sap voorzigtig in den ketel uitloopen, blyvende het bezinksel achter. Deze lepel wordt alsdan schoon afgewasschen, gelyk zulks telkens met de schuimspaan moet plaats hebben; ook de rand des ketels, waartegen het sap opbruischt en aankleeft, moet telkens afgeveegd worden. Wanneer het sap eene meerdere dikte verkrygt, begint dan het gevaar van aanbranden; en dit wordt voorgekomen door omroering en door langzaam en trapsgewyze het vuur te verminderen al naar gelang de Aloëkoker de noodzakelykheid daarvoor inziet.

"Tot de kennis van het juiste tydstip, wanneer het sap in de *gourds* moet overgeschept worden, zyn vele kenteekens dienstbaar. Wanneer het vuur gematigd is en slechts nu en dan aangehouden wordt naar gelang zulks vereischt wordt, dan is het koken niet meer dan eene opborreling of opwelling, eerst met kleine dan met groote luchtbellen; het sap met de spatel opgenomen valt daarvan langzaam en in stukken af, terwyl een gedeelte aan dezelve als verhard blyft; de reuk in het kookhuis is dan aangenaam geworden; en wanneer dit alles plaats heeft dan moet het omroeren niet worden verzuimd, en alles moet in gereedheid gebragt zyn om de Aloë ten spoedigste in de *gourds* te scheppen. Er worden latjes van 1½ voet lengte gebezigd om de vlies, welke by het scheppen zich op de Aloë in den lepel zet, door te steken. De Aloë bekoelt in de *gourds*, welke weder aangevuld moet worden, en verkrygt er de noodige verdikking om verkocht en verscheept te kunnen worden. De hardheid van harst verkrygt de Aloë eerst na verloop van tyd.

"Wanneer het Aloëveld behoorlyk is gewied geworden en met mest is verbeterd, wanneer het saisoen niet te regenachtig is geweest, wanneer by het wieden de plant niet verwond is geworden, en dezelve eenen ouderdom van vier jaren en daarboven bereikt heeft, zal men uit een galon sap 2½ pond of uit 5 galons 13 lb. Aloë kunnen koken.

"De prys van de Aloë is zoo hoog gestegen, dat het 100 lb. verkocht wordt tot 25 ponden sterling en daarboven; en het is te vermoeden, dat men te Barbados altyd den voorrang zal geven aan de suiker kultuur, zoo dat andere landen, welke niet geschikt zyn tot de bebouwing van riet, hiervan voordeel zouden kunnen trekken. De Aloë, welke te Barbados aangekweekt wordt, is dezelfde als die, welke te Curaçao in eene zoo groote menigte gevonden wordt. Ten bewyze hiervan zyn door my eenige gedroogde bloemen van de Aloë, eenige Aloë planten en eene *gourds* met het product, vergezeld van een certificaat van deszelfs deugdelykheid overgezonden.

"Met de bebouwing van de Aloë is die van de *gourds*, waarin dezelve verscheept wordt, het naauwst verbonden. De schrale aan den zeekant gelegene bouwlanden en de drooge saisoenen, welke voor de Aloë geschikt zyn, worden ook voor de bebouwing van de *gourds* vereischt. Het schynt, dat de natuur dezelven by elkander gevoegd heeft. De *gourds* worden op de Aloë velden tusschen de ryen in het regensaisoen, hetwelk te Barbados met September of October begint, geplant, en zy blyven op het veld liggen, tot dat zy geheel droog zyn."

* De kwaliteit van de Aloë is beter, wanneer dezelve in kleine hoeveelheden gekookt wordt.

Deze Courant wordt gedrukt en uitgegeven ter Drukkery van A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN wz., in de Willemstad, Breede Straat, Huis No. 79. De prys derzelve is ƒ12. 'sjaars, te betalen om de drie maanden. De prys der Advertentien is 25 Centen per regel, doch voor eene Advertentie van slechts een regel, betaalt men 50 Centen.